

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาในครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 อายุระหว่าง 10-12 ปี ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 อายุระหว่าง 10-12 ปี ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี้

1. แบ่งโรงเรียนออกเป็น 2 ประเภท คือ รัฐบาล และเอกชน
2. ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อเลือกโรงเรียนที่จะทำการศึกษา 6 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนรัฐบาล 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทพาไท เขตเทพาไท โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ เขตห้วยขวาง และโรงเรียนราชวินิต เขตดุสิต กับโรงเรียนเอกชน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศรีวิกรม์ เขตพระโขนง โรงเรียนสวนม้ว เขตเทพาไท และโรงเรียนปณะพันธุวิทยา เขตลาดพร้าว
3. จากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างจาก 6 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 ชั้น คือ ป.5-6 โดยแบ่งตามสัดส่วนของนักเรียนแต่ละชั้น ได้ทั้งหมด 191 คน

ตัวแปรในการวิจัย

จำนวนตัวแปรตามสมมติฐานการวิจัย 2 ข้อ ดังนี้

สมมติฐานข้อ 1 การเปิดรับสารโฆษณาสินค้าประเภทนมทางโทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับการระลึกและจดจำได้ของเต็กานกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรต้น คือ การเปิดรับสารโฆษณาสินค้าประเภทนมทางโทรทัศน์

ตัวแปรตาม คือ การระลึกและจดจำได้ของเด็กในกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานข้อ 2 การระลึกและจดจำได้ของเด็กมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม

การบริโภคสินค้าประเภทนมของเด็กในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรต้น คือ การระลึกและจดจำได้ของเด็ก

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการบริโภคสินค้าประเภทนมของเด็กในกรุงเทพมหานคร

เกณฑ์การวัดตัวแปร

1. การเปิดรับสารโฆษณาสินค้าประเภทนมทางโทรทัศน์

นาน ๆ ครั้ง	1	คะแนน
1-2 วันต่อสัปดาห์	2	คะแนน
3-4 วันต่อสัปดาห์	3	คะแนน
ทุกวัน	4	คะแนน

2. การระลึกและจดจำได้

ถ้าเด็กสามารถระบุองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ผู้นำเสนอ ภาพประกอบ

เพลงประกอบ คำขวัญหรือคำพูดที่สะดุดหู ของโฆษณาสินค้าประเภทนมทางโทรทัศน์ได้

ไม่เกิน 2 เรื่อง	เท่ากับ	ระลึกและจดจำไม่ได้เลย/น้อย	1	คะแนน
3-4 เรื่อง	เท่ากับ	ระลึกและจดจำได้ปานกลาง	2	คะแนน
5 เรื่องขึ้นไป	เท่ากับ	ระลึกและจดจำได้มาก	3	คะแนน

3. พฤติกรรมการบริโภคสินค้าประเภทนม หลังจากดูโฆษณาสินค้าประเภทนมแล้ว

ไม่ดื่มเลย	1	คะแนน
ลดลง	2	คะแนน

ตามปกติ	3	คะแนน
บ่อยขึ้น	4	คะแนน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของเด็ก ได้แก่ เพศ อายุ โรงเรียน ระดับการศึกษา อาชีพผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายประจำวัน และลักษณะการใช้จ่าย

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อโทรทัศน์ พฤติกรรมการเปิดรับสารโฆษณาสินค้าทางโทรทัศน์

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกาบริโภคของเด็ก ได้แก่ ปริมาณการบริโภค ช่วงเวลาที่ดื่มนม ผู้ตัดสินใจซื้อ สถานที่ซื้อสินค้า พฤติกรรมการดื่มนม การอ่านฉลาก

การทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปทดสอบกับเด็กที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้กับการวิจัย จำนวน 20 คน หลังจากทำ Pre-test แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปปรับปรุงในด้านภาษาเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงกัน และสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

ในการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยการวัด Internal Consistency จากการคำนวณ Alpha Coefficient (โดยใช้โปรแกรม SPSSX) ปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

การเปิดรับสารโฆษณาสินค้าประเภทนมทางโทรทัศน์ของเด็ก = 0.6723

การระลึกและจดจำได้ของเด็ก = 0.6142

พฤติกรรมการบริโภคสินค้าประเภทนมของเด็ก = 0.6277

แสดงว่า เครื่องมือเชื่อถือได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำจดหมายขออนุญาตผู้อำนวยการทั้ง 6 โรงเรียนในการเก็บข้อมูล เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงนำแบบใบสัมภาษณ์เด็กด้วยตนเองโดยมีผู้ช่วยวิจัยอีก 2 ท่าน ใช้เวลาเก็บข้อมูลทั้งหมดในท่วงเดือนกรกฎาคม 2437

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา คือ อธิบายลักษณะทั่ว ๆ ไปของข้อมูลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ โรงเรียน ระดับการศึกษา โดยการใช้ตารางแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
2. การทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติแบบหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของคะแนนสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ

การประมวลผลข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลเสร็จแล้ว มีขั้นตอนในการประมวลผลข้อมูล ดังนี้

1. ทำการตรวจสอบแบบสอบถามให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทันทีที่ได้ตอบคำถามเสร็จ
2. ลงรหัสในแบบฟอร์มการลงรหัส (Coding Form) ให้ครบจำนวนกลุ่ม

ตัวอย่าง

3. ส่งไปประมวลผลข้อมูลด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^X เพื่อคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย